

Fra: John Mogensen mfl.: "Nyeste tid", Sydtidne 1997.

27. Anders Bodelsen:

Signalet (1965)

5 En søndag formiddag, kort efter jeg var flyttet ind i min nye lejlighed, kom en lille plasticpose med hvide bogstaver dumpende ind gennem brevsprækken. Det var bogstaverne til min navneplade på brevlågen. Der manglede ganske vist to s'er (og de mangler endnu),
10 men jeg gik straks i gang med at skrue glaspladen på lågen af og presse de hvide plasticbogstaver på plads i den rillede sorte plade nedenunder.

I løbet af søndagen kom alle opgangens navne frem på dørene. Nede i stuen til højre boede *Mast*, til venstre *Herbst*. På første sal med indgang overfor mig boede *Jönnsön & Petersen*. Navnene ovenpå har jeg endnu ikke været oppe og studere.

Det var en af disse smukke frostsøndage sidste vinter var så rig på. I hele huset lød hamren, møblers skurren over gulvene, vinduer der blev slået op for første gang. Først hen imod midnat blev der stille; jeg gik rundt i min stue, hvor der stadig manglede ét og andet, og prøvede at få noget ud af denne stilhed, der forekom mig lige så demonstrativ som larmen før. Det
25 var *Masts*, *Herbsts*, *Jönnsöns* og *Petersens* stilhed, tænkte jeg og lagde øret til gulvet og mod væggene. Ved *Jönnsöns* og *Petersens* væg faldt det mig ind, at der måske kunne stå nogen på den anden side præcis som jeg stod her. Jeg stod uden at bevæge mig og prøvede at opfange en fremmeds åndedræt.
30 Således blev jeg længe stående uden at have heldet med mig.

Kort efter, da jeg en dag gik op ad trappen, opdagede jeg, at der var kommet små kighuller i de andre døre. Min dør havde stadig ikke noget, men om eftermiddagen ringede den mand på, som solgte kighullerne. Det kostede femten kroner med installationen, forklarede han, arkitekten så meget gerne at der kom et kighul i
40 hver dør. Da jeg afslog nedsatte han på stående fod

prisen til ti kroner. Arkitekten ser gerne, at det bliver *samme* slags kighuller i alle dørene, forklarede han.

Jeg lod ham montere hullet. Han var meget stolt af det, og da det var færdigt insisterede han på at jeg straks skulle prøve det. Han tændte lyset i opgangen, bad mig lukke døren, så skulle jeg lægge mærke til, sagde han, hvorledes jeg, selv når han dukkede sig, alligevel stadig ville kunne se ham. Jeg lukkede døren og så ud gennem kighullet. Sælgeren havde bøjet sig helt sammen, så han nærmest sad på hug. Det var rigtigt nok, man kunne se ham alligevel. Jeg havde ikke betalt endnu, og jeg overvejede et øjeblik at lade være med at åbne døren igen og give ham de ti kroner. Hvis han ringede på, ville jeg nøjes med at kigge ud på ham gennem det nye hul.
55

Jeg har ikke fortrudt at jeg fik kighullet. Man kan kun se den ene vej gennem det; jeg har prøvet at kigge ind gennem de andres, men man ser kun noget, som måske kan være tapetet i entreen. Der har heller ikke været så mange besøgende endnu, og ingen som jeg ønskede at undgå. Men kighullet tjener et andet formål: Når det ringer på hos *Jönnsön & Petersen* overfor skynder jeg mig ud til mit eget kighul og får et glimt af gæsterne. Som regel kommer jeg for sent og ser kun dørene blive lukket. Men i enkelte tilfælde har jeg også fået set en ryg eller to.
65

Lejlighedens beboere har jeg derimod endnu ikke fået at se på denne måde.

Det er efterhånden blevet lidt af en besættelse for mig at få et glimt af de andre i opgangen. Ved enkelte lejligheder har jeg i gadedøren mødt folk, som kunne se ud til at høre til i huset. Men jeg har ikke kunnet få mig selv til at følge efter dem for at undersøge om min formodning slog til. Et par gange har jeg tænkt på simpelthen at ringe på dørene og præsentere mig som en nabo, men når jeg har stået på de fremmede måtter har jeg alligevel mistet modet.
75

Ser man ikke meget til hinanden (jeg kan ganske vist ikke med sikkerhed sige, at de andre ikke indbyr-

des har stiftet bekendtskaber) så *bører* man til gengæld hinanden. Vi er en opgang af radiolyttere. Om formiddagen kan man høre der er problemer med at finde det rigtige program, om eftermiddagen går det lettere, så 5 hører næsten alle samme program. Jeg kan bedst lide det, når der bliver hørt forskellige programmer de forskellige steder, så bliver det hele til en slags summen som slet ikke er generende.

Bortset fra radioen hører man til gengæld meget lidt 10 til hinanden. En sjælden gang en stemme, der straks forsvinder igen, som om den var blevet forskrækket over, hvor højt den var kommet til at lyde. Af og til ud på aftenen bruset af et badekar, der bliver fyldt. Men vi går tidligt i seng her i opgangen, og som regel er der 15 stille lidt over ti.

Om lørdagen trækker det noget længere ud. Et par gange har her været selskaber i opgangen. Så er der pludselig en masse fodtrin på trapperne og en masse 20 dørringning. Ude i opgangen kan man straks høre det, når der er mange mennesker sammen i en af lejlighederne, selvom de ikke støjer særligt. Efter en tid stiger stemmerne, man kan høre, at der bliver danset, og af og til er der en eller måske to, der synger med på dansemelodierne. Ved en bestemt lejlighed kunne man høre, 25 hvordan folk hoppede i gulvet til en særlig god melodi. Så blev der pludselig dundret i væggen, og de blev alle sammen et øjeblik musestille.

Ved midnatstid bliver gæsterne stilfærdige igen, men 30 man kan høre de er der endnu. Så kan det være svært at opfatte på stemmerne, om de morer sig over noget eller skændes. Klokkeren bliver der som regel råbt farvel ude i trappegangen, og man hører folk løbe ned ad trapperne. En lørdag, hvor jeg ikke var faldet i søvn 5 endnu, skyndte jeg mig i min slåbrok ud for at kigge på gæsterne, der gik. Jeg åbnede min dør på klem, men jeg var lige et øjeblik for sent på den, for jeg fik kun set hovederne af de sidste to nede i døren. Til gengæld duftede der af parfume og cigarer i hele opgangen.

Søndag morgen er der som regel stille lidt længere, og så klassisk musik og morgengudstjeneste.

Om morgenen, mens jeg endnu ligger og tænker på alt det, jeg skal have udrettet i dagens løb, kommer posten. Jeg kan høre ham springe op ad trapperne og standse ved de andre døre. De dage, han standser ved min, knirker brevlågen lidt, jeg kan høre ham stå og hive efter vejret, så falder posten ind med et lille bump. 45

I begyndelsen, når jeg hørte det bump, tænkte jeg, at i dag var der mange breve. Når jeg listede ud for at se efter viste det sig som regel, at det meste af posten var reklametryksager, forskellige former for gavekuponer og gratis prøvenumre af ugeblade. På nogen af disse tryksager kunne der stå: Vores mand vil besøge Dem 50 på torsdag og fortælle Dem mere om de fordele, vi kan tilbyde. På én dag alene kom der lodsedler til præmie-lotterier i tre forskellige ugeblade. De er allerede med i konkurrencen, kan jeg huske der stod. 55

Ved siden af posten er der flere andre slags ombæringer. Det kan være det lokale blad, eller det kan være 60 et af de små skrifter fra vores forskellige lokale trosamfund. Før jeg så disse skrifter havde jeg ikke forestillet mig, at der var så stærkt religiøst liv herude. Både adventisterne, metodisterne, baptisterne og Jehovas 65 vidner har menighedshuse i de nærmeste kvarterer, og i deres blade kan man se, at de holder møde næsten hver aften. Artiklerne i disse blade handler mest om verdens undergang og udviklingslæren, som er falsk.

Det er lidt af et problem med disse blade og tryksager, man får ind ad døren. De er svære at blive af med igen. Vi må ikke putte dem i nedstyrtningskakten; i 70 begyndelsen prøvede jeg det et par gange, så kom en af skraldemændene op, fordi mit navn havde stået på nogle brochurer. Nu har jeg reserveret to skabe ude i køkkenet til de ting, der kommer ind ad døren, og en gang imellem, når skabene er fulde, kører jeg så det hele ud til en losseplads i nærheden. 75

Det har ikke kunnet undgås, at jeg efterhånden speku- 80

lerer en del over, hvad navneskiltet *Jönnsen & Petersen* dækker over. Der er allerede noget mærkeligt ved, at et dansk og et svensk navn optræder sammen på den måde, synes jeg. Er det nu to gode venner, der bor sammen, eller er det et ungt par, som ikke tror på ægteskabet? Jeg hører ingen børnestemmer derinde, men lejlighederne er også for dyre til, at nogen her i opgangen har råd til børn. Kunne det tænkes at de to navne dækker over et eller andet forretningsforetagende? Eller er der virkelig, således som det fra først af har strejft mig, noget temmelig fordækt ved hele denne historie med de to forskellige navne sammenkoblet

Når man kommer fra den store ringvej, ser man på afstand et glimt af huset mellem de andre. Her lægger jeg altid først mærke til mit eget vindue, så Jönnsens og Petersens. Mit har gule gardiner, deres blå. En gang mente jeg at se skikkelserne af to mænd mellem de blå gardiner, men jeg måtte hurtigt tage øjnene til mig for at passe trafikken. Senere har jeg tænkt meget over dette, og jeg bilder mig efterhånden ind at kunne se de to ansigter for mig med temmelig mange detaljer.

Jeg tænker stadig, at jeg en dag vil komme til at møde dem.

Jeg har endnu kun boet i opgangen et par måneder, og der kan nå at ske både det ene og det andet endnu. Desuden er der for et par nætter siden hændt noget som på en måde har forandret hele situationen.

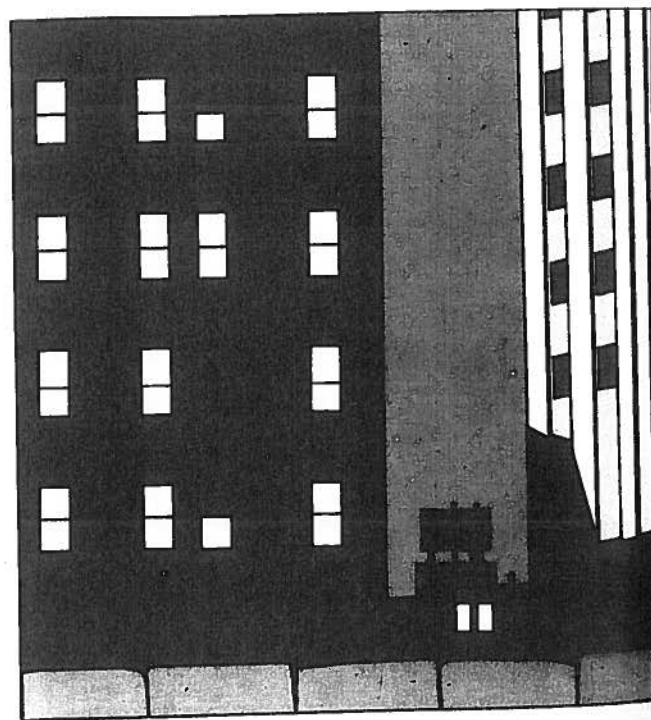
Det var en af disse nætter, hvor jeg har lidt svært ved at sove. Min lejlighed er kun på ét værelse, men der er en slags niche i væggen, hvor min seng kan stå. Jeg tænker mig Jönnsens og Petersens lejlighed er indrettet på samme måde, således at der står en seng lige på den anden side væggen. Jeg havde netop den nat længe ligget og kigget op i loftet og anspændt mig for måske at opfange et fremmed åndedræt bag væggen.

Da var det, jeg første gang hørte signalet. Det var ganske tydeligt, og det var ganske tydeligt at det var beregnet på mig. Der blev banket to gange langsomt, tre gange lettere og hurtigere. Jeg svingede benene ud af sengen og sad et øjeblik og tænkte mig om. Så ban-

kede jeg selv tilbage på samme måde.

Nu blev der en pause, som måske kan have varet et minut. Så lød bankesignalet igen, lidt svagere, to lange og tre korte. Det slog mig, at det måtte være en kode, jeg ikke kendte, og jeg kunne ikke gøre andet end at gentage signalet for at vise min gode vilje. Denne gang blev pausen meget lang, og jeg prøvede derfor at banke noget andet: tre lange og to korte. Til min overraskelse blev dette straks besvaret på samme måde. Således bankede vi nu et godt stykke tid til hinanden.

Siden denne nat ligger jeg meget vågen. Jeg synes ikke godt, jeg selv kan begynde med bankesignalerne igen. Men jeg tænker mig, at de vil blive gentaget før eller senere, og i så fald vil de kun være en begyndelse.

Eksterior. Multityrk af Claus Poulsen, 1977.